

© JOONAS RINTA-KANTO

Espoolaisuuden ytimessä

Voe Helev! Joonas Rinta-Kannon Fok It nousi marginaalisesta nettisuosiosta Suomen suurimman päivälehdän sivuille.

TEKSTI JA KUVA TUOMAS TIAINEN

Millaisia menestysnäkyviä voidaan ennustaa strippisarjalle, jossa vaihtuvien puhuvien päiden kaarti pajattaa kuumeisesti eritteistä, napanöyhdästä, kreiseistä kesistä ja unohtetusta teknologiasta? Ei kai mitään kulttisuosiota kummempaa?

Fok It on kuitenkin onnistunut nousemaan pienen piirin linkkivinkkaamisesta Ny-tiitteeseen,

kaikkein tavallisimpia strippisarjoja. Fok Itin suosio voidaan nähdä luontevana jatkeena edellä mainitun kolmikön menestykselle. Ja kenties aikakin oli kypsä viiksille, fakseille ja vyölaukuille.

Napanöyhtäpalloeffekti

Fok Itia piirtää Espoosta kotoisin oleva, sittemmin helsinkiläistynyt Joonas Rinta-Kanto. Sarjakuvapiirtämisestä pitkään haaveillut Rinta-Kanto (s. 1982) perusti helmikuussa 2009 sarjakuvablogin

“Suunnittelin, että teen tätä salaa enkä edes kerro kenellekään, että laitan sarjakuvia nettiin. Kaikki lähti hyvin viattomasti liikkeelle.”

ujuttautumaan taidesarjakuvaa julkaisevan kustantajan jengiin ja hankkimaan faneja, jotka eivät muuten sarjakuvia lue. Jotain on ilmiselvästi tehty oikein.

Toisaalta, suomalaislukijoiden huumorintajua ei kannata aliarvioida, sillä viime vuosien suurimmat kotimaiset suurmenestykset Fingerpori, Viivi & Wagner ja Kiroileva siili eivät nekään ole

osoitteeseen fokit.wordpress.com, jonne hän teki kolmen ruudun sarjoja lähinnä omaksi ilokseen. Kuten menestystarinoissa usein, läpilyönti ei edes kangastellut mielessä.

- Piirsin ensimmäisinä päivinä tietokoneella monta strippiä päivässä, Rinta-Kanto muistelee sarjan alkuaikoja. - Suunnittelin, että teen tätä salaa enkä edes

Fok It – Prinssi Adamin suojeluksessa jo vuodesta 2009.

kerro kenellekään, että laitan sarjakuvia nettiin. Kaikki lähti hyvin viattomasti liikkeelle.

Rinta-Kanto levitti strippejään Facebookissa, ja hiljalleen sarja levisi laajempaan tietoisuuteen. Fok Itista kiinnostui myös sarjakuvakustantaja Hans Nissen, jonka Kreegah Bundolo (nykyään Kustannusliike Hans Nissen) tuntee eritoten Matti Hagelbergin hovikustantajana.

- En ollut miettinyt albumijulkaisua ollenkaan, mutta sitten Hans lähetti mailia ja kertoi seuranneensa sarjaa ja tykänneensä meiningistä. Ja että jos homma pysyisi yhtä hyvänä, hän voisi olla kiinnostunut tekemään albumin. Olin ihmeissäni: mitä helvettiä, nythän koko touhu karkaa käsistä.

Puolen vuoden päästä alkoi ensimmäisen albumin suunnittelu, ja seuraavana vuonna ilmestyi ensimmäinen Fok It-kokoelma. Rinta-Kannon unelma omasta sarjakuvakirjasta toteutui kuin varkain.

”Espoolaisuuden ydinmääritelmä on viikset ja takatukka. Ei varmaankaan ole.”

Tätä nykyä Fok It ilmestyy Helsingin Sanomien nettisivuilla päivittäin ja Nyt-liitteessä joka toinen viikko. Suomen suurimman päivälehdteen sivuille pääseminen lienee sanomalehtijulkaisuun pyrkivälle sarjakuvapiirtäjälle se kovin meriitti. Nyt-liitteeseen Fok It päätyi suorastaan kadehdittavan helposti.

Ykkösalbumin ilmestyttyä Rinta-Kanto päätti puffata sarjakuvaansa. Nyt-liitteen toimitus vastaanotti pian mailin, jossa Rinta-Kanto kehuu Nytin sarjakuvasivua ja mainitsi piirtävänsä itsekkin.

- Ajattelin, että tuskin vastaavat mitään, mutta vähän ajan kuluttua toimituksesta soitettiin: "Saimme mailisi, ja olisin joka tapauksessa soittanut sulle. Olimme muutenkin miettineet sarjakuvaasi lehteen." He olivat kuulemma bonganneet ykkösalbumin Helsingin sarjakuvafestivaaleilta ja pitäneet siitä, Rinta-Kanto kertoo.

Ja loppu on (ehtymättömien viiksivitsien) lähihistoriaa. Kolmas Fok It-kokoelma ilmestyi syksyllä 2012.

Faksailemisiin!

Fok It on strippisarja, jonka kolmeen ruutuun ei välttämättä aina sisälly varsinaista punchline-vitsiä. Se ei myöskään sijoitu minnekään tai sisällä vakiohahmoja, muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Sen sijaan Fok It pelaa omintakeisella tunnelmalla, vaihtuvalla hahmogallerialla ja nokkelalla sanailulla. Tulos on epäsuoraa ivaa ymmärtävien luovaluokkalaisten oma Fingerpori, tosin pikkuhip-rakassa ja ymmärrystä vailla.

Fok It-strippi syntyy joko valmiista ideasta tai improvisoiden. Sarjan alkutaipaleella viikset, faksit ja vyölaukut tarjosivat Rinta-Kan-

SARJAKUVAA TEKSTI-TV:SSÄ

Fok It pääsi kesäkuussa 2012 ensimmäisenä sarjakuvana Teksti-TV:n sivuille. Kolmen ruudun strippi julkaistiin osana teksti-TV:n grafiikkakokoelmaa (s.526), joka kuuluu maailmanlaajuiseen teksti-TV-taideprojektiin. Tätä aiemmin Fok It oli noteerannut Teksti-TV:n 30-vuotissyntymäpäivät vuonna 2011.

- Piirsin stripin, missä tyyppi sekoaa ajatuksesta, että Teksti-TV:llä on synttärät. Myöhemmin sain kutsun Teksti-TV-näyttelyyn avajaisiin. En pääsyt sinne, mutta myöhemmin ehdotettiin Teksti-TV-stripin tekoa, Rinta-Kanto kertoo.

Rinta-Kanto teki kolmen ruudun stripin miehestä, joka oli jäänyt Teksti-TV:n vangiksi. Graafisesti rajoitteisen Teksti-TV-taiteen luominen ei sujunut ongelmitta. PC:lle tehty ohjelma ei toiminnut Rinta-Kannon Mac-koneella, ja nettieditorista ei "tajunnut mitään."

- Piirtäminen oli melkein kuin koodausta, hiirellä ei todellakaan piirretty. Lopulta piirsin paperille tosi simpelin ukkelihahmon, joka importoitui Teksti-TV:n grafiikkaohjelmaan. Saatettiin ukkeli kuntoon, minkä jälkeen kirjoitin tekstin. Tekstin määrässäkin oli tosin rajoitteensa.

Ainutlaatuinen projekti on Rinta-Kannon mukaan mahdollisesti saamassa jatkoa.

nolle runsaasti materiaalia.

- Muistelin, että ne ovat aikoinaan liittyneet jotenkin espoolaisuuteen. Olen kotoisin Espoosta, ja joskus kaverini kanssa mietimme, että espoolaisuuden ydinmääritelmä on viikset ja takatukka. Ei varmaankaan ole. Siihen saattoi sitten lisätä vyölaukun. En muista, mistä faksaaminen tuli, mutta muinainen, nurkissa pyörivä viestinnän muoto on vain niin hauska: "Faksaan sulle! Tai faksaan sä mulle!"

Sittemmin aiheita on tullut lisää ja piirtäminen muuttunut työksi. Joskus Rinta-Kanto kirjaa ajatuksiaan ylös, mutta mikäli mitään

© JOONAS RINTA-KANTO

